

Quyết liệt kiềm chế lạm phát

Tăng chi phí đầu vào quan trọng cho sản xuất, tăng lương tối thiểu, tăng cung về tiền cao... đang là áp lực đè nặng lên mục tiêu kiềm chế lạm phát trong năm 2010. Để giảm áp lực, hoàn thành mục tiêu đề ra, Chính phủ đã và đang quyết liệt chỉ đạo các Bộ, ngành liên quan thực hiện nhiều giải pháp đồng bộ, đảm bảo hài hòa giữa lạm phát và tăng trưởng.

Cảnh giác với lạm phát

Tổng cục Thống kê cho biết, chỉ số giá tiêu dùng (CPI) của cả nước trong tháng 2 đã tăng 1,96% so với tháng trước đó và tăng tới 8,46% so với tháng 2/2009. Tính bình quân 2 tháng đầu năm 2010, chỉ số giá tiêu dùng đã tăng 8,04% so với 2 tháng đầu năm 2009. So với tháng 1/2010, nhóm hàng hóa và dịch vụ ăn uống có mức biến động mạnh nhất khi tăng thêm 3,09%, trong đó: lương thực tăng 2,94%; thực phẩm tăng 3,46% và ăn uống ngoài gia đình tăng 2,06%...

Trong tháng 2, chỉ số giá vàng của cả nước đã giảm 2,03% so với tháng trước. Tuy nhiên, chỉ số giá vàng lại tăng tới 42,58% so với tháng 2/2009. Bình quân 2 tháng đầu năm 2010, chỉ số giá vàng của cả nước tăng 48,12% so với 2 tháng đầu năm 2009. Trong khi đó, chỉ số giá USD trong tháng 2 đã tăng 0,33% so với tháng 1/2010 và tăng 8,34% so với cùng kỳ năm ngoái. Bình quân 2 tháng đầu năm, chỉ số giá USD đã tăng 8,65% so với 2 tháng cùng kỳ năm ngoái.

Theo Tổ Điều hành thị trường trong nước, việc điều

chỉnh giá hàng loạt mặt hàng như xăng, điện, sữa... sẽ tác động cộng hưởng, làm CPI tháng 3 tăng thêm khoảng 0,4%. Cũng theo các chuyên gia của Tổ Điều hành, giá nguyên, nhiên liệu trên thị trường thế giới như sắt thép, xăng dầu, bột sữa, nguyên phụ liệu dệt may... cũng đang có xu hướng tăng lên, ảnh hưởng trực tiếp đến giá cả các mặt hàng trong nước, gây khó khăn cho công tác điều hành thị trường giá cả. Mặc dù giá sắt thép vừa tăng ngay sau Tết Nguyên đán, nhưng theo Hiệp hội Thép Việt Nam, mặt hàng này sẽ còn tăng thêm ít

nhất 600.000 đồng/tấn (tương đương 5%) trong tháng 3 này. Nhiều DN sản xuất xi măng cũng cho biết sẽ tăng giá thêm xấp xỉ 10% (5.000 - 6.000 đồng/bao 50 kg) trong thời gian tới.

Một loạt thông tin về việc tăng giá xăng, giá điện, giá than, giá nước liên tiếp được đưa ra, cùng những lo ngại về lạm phát tăng đã tác động không nhỏ đến tâm lý của người tiêu dùng và cũng tạo ra yếu tố tâm lý "chờ đợi" một mặt bằng giá mới trên diện rộng hơn. Theo nhận định của một số chuyên gia, với việc gia tăng của giá cả dịp Tết, nổi

Tác động của điều chỉnh giá điện đối với việc làm tăng giá các hàng hóa tiêu dùng thiết yếu là không đáng kể

lo lạm phát cao trở lại đang là tâm lý xã hội khá phổ biến. Thêm nữa, cảnh báo trước đó về lạm phát do tác động của gói kích cầu cũng ảnh hưởng đến tâm lý nhiều người.

Theo các chuyên gia, nỗi lo cũng như sự cảnh giác trước nguy cơ tái hiện lạm phát là chính đáng, tuy nhiên trong tình hình kinh tế của đất nước hiện nay chưa nên quá lo ngại về vấn đề này. Các chuyên gia cho rằng, nếu xét về con số, việc tăng giá 3,35% trong 2 tháng đầu năm nay không có gì quá đột biến. Cụ thể, con số này là phù hợp với quy luật tăng giá của 2 tháng đầu năm trong những năm gần đây (năm 2005: 3,6%; 2006: 3,3%; 2007: 3,24%, 2008: 6,02%), trừ năm 2008 - năm lạm phát cao đột biến và năm 2009 - năm kéo lạm phát xuống thấp, thì mức tăng CPI trong hai tháng đầu năm chỉ là 1,49% do chịu ảnh hưởng của suy thoái kinh tế. Thông thường mức tăng giá 2 tháng đầu năm chiếm đến trên dưới 40% tăng giá của cả năm. Chính vì vậy theo các chuyên gia - chưa thực sự lo ngại lắm về việc lạm phát cao quay trở lại, dù không thể chủ quan.

Liên quan đến việc tăng giá điện được thực hiện từ ngày 1/3/2010, theo Cục Quản lý giá (Bộ Tài chính), khi công bố biểu giá điện mới thì việc đưa ra chỉ số CPI trong năm 2010 ở mức 7% đã được các cơ quan chức năng tính đến các yếu tố tác động như: Việc nói lỏng tiền tệ năm trước, độ trễ của nó sang năm nay, tăng lương trong tháng 5/2010, giá điện và giá xăng tăng trong năm 2010... Theo Bộ Tài chính, việc tăng giá điện ước tính sẽ làm giảm tốc độ tăng GDP năm 2010 khoảng 0,34%; trực tiếp làm tăng CPI khoảng 0,20-0,27%. Đối với các hàng hóa thiết yếu cho sinh hoạt hàng ngày như thực phẩm, hàng may mặc, nhiên liệu xăng dầu..., thực tế, tỷ trọng chi phí tiền điện trong giá thành các mặt hàng này là rất nhỏ do đó tỷ lệ tăng giá các mặt hàng này do điều chỉnh giá

điện là không đáng kể.

Theo nhiều chuyên gia thì theo qui luật giá thị trường, thông thường quý 1 lạm phát tăng cao vì đây là tháng tết, lễ hội; nhưng từ quý 2 và 3, giá cả sẽ ổn định và giảm dần, rồi lại nhích lên trong quý 4 và tổng hợp lại cả năm CPI sẽ vào khoảng 7%. Thực tế cho thấy, khi xây dựng chỉ tiêu kiểm chế lạm phát dưới 7% trong năm nay, các bộ, ngành cũng tính đến việc giá một loạt các mặt hàng thiết yếu là điện, than, nước sạch... tăng cao ngay từ đầu năm. Ngoài ra, theo dự báo của các tổ chức kinh tế lớn trên thế giới, giá nguyên liệu thế giới sẽ tăng trong năm nay. Điều này dĩ nhiên cũng sẽ tác động đến mặt bằng giá của nước ta. Đây là những yếu tố đã được tính đến và chúng ta hoàn toàn chủ động khi đưa ra con số mục tiêu lạm phát này - các chuyên gia nhận định.

Tuy nỗi ám ảnh lạm phát chưa thể xuất hiện trong bối cảnh hiện nay, nhưng nhiều ý kiến cho rằng, công tác kiểm soát giá của chúng ta vừa qua còn yếu kém nên nhiều trường hợp nhà sản xuất, kinh doanh đẩy giá quá mức hợp lý. Chính phủ cần rút kinh nghiệm về vấn đề này để làm tốt hơn trong thời gian tới và cần quản lý chặt chẽ hơn với giá xăng dầu để làm sao việc điều chỉnh mặt hàng này không đánh ra những tín hiệu xấu, khiến cho xã hội quá lo lắng về việc tăng giá; cần xem lại cơ chế để không xảy ra việc điều chỉnh giá xăng với mật độ dày đặc. Cùng đó, Chính phủ cũng nên có ngay biện pháp hạn chế việc tăng giá kiểu té nước theo mưa đối với nhiều mặt hàng. Chẳng hạn giá thép đã tăng ngay 5 - 10% sau khi giá điện tăng là điều vô lý bởi lẽ, giá điện không thể chiếm đến 5-10% giá thành của thép, trong khi giá điện cũng chỉ tăng trung bình 6,8%.

Đồng tâm hiệp lực kiểm chế lạm phát

Trước tình hình giá cả, thị trường trong 3 tháng đầu năm

biến động theo chiều hướng tăng, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương khẩn trương triển khai một số biện pháp nhằm hạn chế tối đa những yếu tố phát sinh khiến cho lạm phát tăng cao trong năm 2010. Theo chỉ đạo của Thủ tướng, các biện pháp cần tập trung vào hạn chế việc lợi dụng sự điều chỉnh giá của Nhà nước để đẩy giá các loại hàng hóa tăng cao, gây tâm lý bất lợi trong xã hội. Cụ thể, Bộ Công Thương, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Xây dựng ngay trong tháng 3/2010 phải chủ động rà soát cân đối cung - cầu các loại hàng hóa thiết yếu phục vụ cho nhu cầu tiêu dùng trong nước như: gạo, xăng dầu, phân bón, xi măng, sắt thép... Các Bộ ngành, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương phải tiếp tục triển khai các biện pháp bảo đảm nguồn hàng hóa tiêu dùng thiết yếu để đáp ứng nhu cầu của người dân trên địa bàn; tăng cường chỉ đạo các lực lượng chức năng kiểm tra giám sát việc tuân thủ các quy định về quản lý giá cả, nhất là giá các loại hàng hóa tiêu dùng thiết yếu, giá cước vận tải và giá các loại dịch vụ.

Về phía Bộ Tài chính - binh chủng chủ lực trên "mặt trận" bình ổn giá, hiện nay Bộ Tài chính đang khẩn trương thực hiện nghị quyết của Chính phủ và chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ về thực hiện các biện pháp kiểm chế lạm phát trong năm 2010. Mới đây, Bộ Tài chính đã ra thông báo về thực hiện các biện pháp kiểm chế lạm phát trong năm 2010. Theo đó, Bộ Tài chính tổ chức ngay các đoàn kiểm tra, thanh tra việc chấp hành pháp luật về thuế và pháp luật về giá đối với DN, tổ chức, cá nhân sản xuất kinh doanh các mặt hàng thuộc danh mục bình ổn giá, đăng ký giá, kê khai giá, niêm yết giá tại địa phương như: Ximăng, sắt thép... Bằng việc kiểm tra này,

● **Xem tiếp tr. 12**

quả, đồng thời hạn chế hiệu ứng chèn lấn đối với khu vực dân doanh. NHNN cũng cần điều chỉnh chính sách tín dụng USD theo hướng giảm tâm lý găm giữ đồng tiền này, chẳng hạn như thông qua việc duy trì chênh lệch lãi suất USD và vàng so với VND ở mức hợp lý, để khuyến khích người dân giữ VND thay vì găm giữ USD và vàng.

**TS. CAO SỸ KIÊM
NGUYỄN THỐNG ĐỐC NHNN
VIỆT NAM**

Nhận rõ các yếu tố gây áp lực lạm phát

Chúng ta đã đạt được một số thành tựu ở tất cả các mặt. Tuy kết quả tăng trưởng dương, nhưng chưa bền vững, cân đối vĩ mô chưa ổn định, bội chi ngân sách còn cao, nhập siêu lớn... là mầm mống cho lạm phát trở lại. Nhìn vào chỉ số CPI trong 2 tháng đầu năm và sự tăng giá dồn dập một số mặt hàng thiết yếu như hiện nay, có thể nhận thấy giữ lạm phát ở mức một con số là vô cùng khó khăn.

Theo quy luật hàng năm vào sau Tết Nguyên đán chỉ số giá sẽ xuống nhanh, vì tiền trong DN, trong dân, trong ngân hàng nhiều chưa sản xuất, tiêu dùng ngay. Vì vậy, có thể các cơ quan đã lường đón yếu tố đó để đưa ra kế hoạch tăng giá một số mặt hàng thiết yếu. Tuy nhiên, điều chỉnh tăng

giá trong cùng một lúc mà làm không tốt công tác quản lý thị trường, quản lý giá cả cũng như minh bạch chính sách thì sẽ dẫn đến những phản ứng thiếu tích cực ngay từ chính thị trường và người dân.

Theo tôi, hiện có bốn yếu tố đang gây áp lực lạm phát: Thứ nhất, độ trượt của chính sách kích thích kinh tế, tăng trưởng tín dụng lên trên 37% của năm vừa qua vẫn sẽ rơi vào quý I và quý II năm nay; Thứ hai, kinh tế thế giới đang phục hồi đồng nghĩa với giá nguyên, vật liệu đang tăng; Thứ ba, những yếu tố như điều chỉnh tỷ giá, tăng giá xăng, tăng giá điện; Thứ tư, những vấn đề tồn tại lâu nay như bội chi ngân sách, chỉ số ICOR cao... Như vậy trong điều hành kinh tế phải hết sức linh hoạt, liều lượng và sự phối hợp giữa các chính sách phải hợp lý sao cho vừa phục hồi tốc độ tăng trưởng kinh tế, vừa phải ngăn chặn lạm phát cao trở lại. Chúng ta cũng đang phải đối mặt với mâu

thuần muốn "kích" kinh tế lên thì phải "bom" tiền ra, mà làm như vậy cũng sẽ gây áp lực lạm phát. Trong chính sách tiền tệ và chính sách tài khóa chúng ta đã có những biện pháp xử lý mạnh như nâng dự trữ bắt buộc, phát hành trái phiếu, hạn chế cho vay... Trong lúc này, những yếu tố về tỷ giá, về lãi suất đang giằng mắc rất nhiều, và lại chúng ta cũng "khai thác" những công cụ này nhiều rồi. Vì vậy, nên chú trọng chính sách tài khóa. Có hai việc cần làm: thứ nhất là cải thiện chỉ số ICOR, thứ hai là chỉ tiêu công. Phải đồng thời giảm bội chi ngân sách và tiết kiệm trong chi tiêu của Chính phủ.

Một trong những nhiệm vụ quan trọng trong năm nay chúng ta phải quyết tâm làm được là: Phục hồi kinh tế nhanh, kiềm chế lạm phát. Muốn vậy phải chuyển cơ cấu kinh tế nhanh, nâng sức cạnh tranh cho cả nền kinh tế và DN. Bội chi ngân sách phải giảm xuống nữa, thâm hụt thương mại và nhập siêu ít đi. Song song với đó, cần tập trung nhiều cho nông nghiệp, nông thôn và nông dân; Tạo bước chuyển mới về thủ tục hành chính, tạo sự hài hòa giữa tăng trưởng và an sinh, môi trường.

Theo dự đoán của tôi, nếu kiểm soát lạm phát được ở mức khoảng 8% hoặc cao hơn một chút là tốt rồi. Không nên câu nệ quá vào các chỉ tiêu: lạm phát 7%; tăng trưởng 6,2%; tăng trưởng tín dụng 25%...

QUỲNH CHI (thực hiện)

• **Tiếp theo tr. 9**

Bộ Tài chính và cơ quan chức năng liên quan sẽ xử lý nghiêm các hành vi vi phạm pháp luật về thuế, pháp luật về giá. Đối với việc điều hành kinh doanh mặt hàng xăng, dầu, Bộ Tài chính đã yêu cầu các DN kinh doanh xăng dầu đầu mỗi thực hiện điều chỉnh tăng, giảm phù hợp; từ nay đến hết tháng 6-2010, DN cần giãn thời gian giữa các lần điều chỉnh... Bộ Tài chính cũng khẳng định sẽ thực hiện chính sách tài khóa linh hoạt có kiểm soát chặt chẽ, triệt để tiết kiệm, phấn đấu giảm bội chi ngân sách Nhà nước năm 2010 xuống dưới 6,2% để "phối hợp" với chính sách giá. Nhìn xa hơn, Bộ Tài chính khẳng định, việc thực hiện cơ chế giá thị trường có sự quản lý của Nhà

nước là cả một quá trình, và đòi hỏi phải tiếp tục thực hiện không chỉ trong năm 2010 mà còn với các năm tiếp theo.

Ngân hàng Nhà nước chủ động triển khai các biện pháp theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ thông qua việc điều hành tốt các công cụ của chính sách tiền tệ, bảo đảm kiềm chế không để lạm phát cao và đáp ứng yêu cầu thanh khoản của nền kinh tế, của hệ thống ngân hàng, đáp ứng nhu cầu vốn cho hoạt động sản xuất kinh doanh... Bộ Thông tin và Truyền thông chỉ đạo tốt công tác thông tin tuyên truyền, không gây hoang mang, tâm lý tăng giá và thông tin kịp thời, đầy đủ, chính xác chủ trương, biện pháp điều hành giá cả của Chính phủ trên các phương tiện thông tin đại chúng để nhân dân

hiểu, đồng thuận với chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước.

Thực tế cho thấy, nguy cơ tái lạm phát cao trong năm 2010 đã được đề cập và dự báo từ cuối năm 2009 ngay khi Quốc hội thảo luận về các chỉ tiêu kinh tế-xã hội năm 2010 và trong Thông điệp đầu năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ đã nhấn mạnh đến nguy cơ này, do đó mục tiêu kinh tế ổn định kinh tế vĩ mô là ưu tiên hàng đầu của năm 2010. Tập trung các giải pháp để không xảy ra tái lạm phát cao, đó là điều kiện tiên quyết để tạo môi trường cho nền kinh tế phục hồi tăng trưởng, lấy lại niềm tin của nhà đầu tư sau hai năm "sóng gió" do tác động của cuộc khủng hoảng và suy thoái kinh tế toàn cầu.

PV.